

Josef Mazan: NOVÉ INTERPRETAČNÍ PROSTŘEDKY PRO KYTARU

V publikaci *Nové interpretační prostředky pro kytaru*, která právě vychází v Nakladatelství AMU, analyzuje hráč na klasickou kytaru a skladatel Josef Mazan 19 kytarových skladeb soudobých českých skladatelů. Na základě této analýzy pak identifikuje 21 nových interpretačních prostředků. Kniha je určena autorům i interpretům českých soudobých skladeb pro sólovou kytaru. Kytaristům poskytne praktické a cenné podněty k vlastnímu provedení skladeb včetně nákresů a ukázek a skladatele podpoří v uvažování o nových kompozicích pro tento nástroj.

Text je členěn do pěti částí. Po úvodní metodologické a přehledové kapitole následuje kapitola věnovaná vývoji kytary, jež současně podrobně představuje tradiční techniku hry. Nejrozsáhlejší třetí kapitola je věnována rozboru jednotlivých kompozic a vyhledávání nových interpretačních prostředků. Čtvrtá kapitola tyto jevy klasifikuje a uspořádává do tabulky. Pátá kapitola se zabývá instrumentací. Na příkladech analyzovaného materiálu jsou prezentovány instrumentační zákonitosti pravé i levé ruky a prostor je věnován i dynamice.

Nové interpretační prostředky pro kytaru Josef Mazan

Klasická kytara prošla v posledních desetiletích dynamickým vývojem, který ovlivnil také techniky interpretace. Analýzy 19 kytarových skladeb českých soudobých skladatelů, které jsou dílem skladatele a hráče na klasickou kytaru v jedné osobě, odhalují nové interpretační prostředky. Na příkladech analyzovaných skladeb demonstruje autor instrumentační zákonitosti pravé i levé ruky a poukazuje na vhodné a nevhodné přístupy. Publikace tak poskytne kytaristům praktické a cenné podněty k vlastnímu provedení skladeb. Součástí výzkumu byla rovněž autorova interpretace zkoumaných děl, nahrávky jsou přílohou knihy.

„Po soudobé hudbě je mezi kytaristy poptávka, musí být však dobře nástrojově stylizovaná. Z pohledu interpretů je totiž důležité, aby mohli prokázat kromě muzikality i své technické kvality. Také proto bývá někdy upřednostněna skladba některého ze zahraničních autorů, která těmto požadavkům lépe vyhovuje. Z pohledu skladatelů, alespoň dle autorovy zkušenosti, může být kytara dosud ne zcela probádaným územím. Přístup ke kytarové kompozici se tak může pohybovat mezi dvěma extrémy. Jedním jsou skladby využívající jednohlasé melodie harmonizované akordy prázdných strun a druhým je komponování pro kytaru, jako kdyby ‚byla klavírem‘. Skladatelé mívají také obavu svěřit kytarě technicky náročné pasáže v rychlých tempech. Tato kniha si klade za cíl přispět k zaplnění této mezery v odborné literatuře,“ píše v úvodu knihy Josef Mazan.

Čtenáři v knize naleznou rozborů následujících skladeb: Ivo Bláha: Zoolekce aneb Hodiny živočichopisu, Jarmil Burghauser: Sarabande et toccata, Vít Clar: Danzas, Eduard Douša: Variační fantazie, Petr Eben: Tabulatura Nova, Mare Nigrum, Jindřich Feld: Sonata per chitarra, Jan Frank Fischer: Preludia pro sólovou kytaru, Alois Hába: Sonáta pro kytaru, op. 52, Martin Hybler: Vůně vyhaslých stínů, Václav Kučera: Diario, Vlastislav Matoušek: Hexachordon, Jan Meisl: Hawara, op. 173, Jana Obrovská: Quatre Images du Japon, Štěpán Rak: Balalajka, Song for David, Vůně lípy, Oldřich Semerák: Suita Giocosa, Štěpán Urban: Impromptus.

Josef Mazan má s problematikou soudobé hudby pro kytaru teoretické i praktické zkušenosti. Patří k nejvýraznějším kytarovým virtuosům mladé generace a v minulých letech s úspěchem představil skladby řady českých skladatelů doma i v zahraničí. Koncertuje na pódii Evropy i Asie, od roku 2004 je pravidelně zván do Japonska. Spolupracuje také s dalšími renomovanými sólisty a orchestry. Předkládaná kniha vychází z jeho disertační práce, kterou obhájil na HAMU v Praze v roce 2017. Nakladatelství VIXEN publikovalo dvě CD s výběrem šestnácti skladeb z této práce v autorově interpretaci – CD Contemporary Czech Guitar 1 & 2. Tyto nahrávky tvoří také on-line přílohu knihy, která navíc obsahuje i Sonátu pro kytaru Jindřicha Felda, Vůni vyhaslých stínů Martina Hyblera a Balalajku Štěpána Raka. Feldova sonáta dokonce nebyla z důvodu technické náročnosti dosud nikdy studiově natočena, zařazená nahrávka tak přispívá k hodnotě nové publikace.

Více informací o této publikaci i dalších edičních počinech Nakladatelství AMU (včetně e-shopu) najdete na adrese: www.namu.cz

Chcete-li knihu redakčně zpracovat, zažádejte si o recenzní výtisk.

[Eva Zavřelová / eva.zavrelova@amu.cz](mailto:eva.zavrelova@amu.cz)